

Nr 245.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående disposition av vissa områden av kronoegendomen Ribbingelund nr 2 i Södermanlands län; given Stockholms slott den 20 mars 1928.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

B. v. Stockenström.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 20 mars 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden RIBBING, GÄRDE, PETTERSSON, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet von Stockenström anför:

Av Ribbingelunds kungsgård med underlydande hemman och lägenheter i Kjula socken av Södermanlands län, vilken egendom numera i jordeboken upptagits under benämning Ribbingelund nr 2 om $5 \frac{3}{8}$ mantal, hava dels jämlikt Kungl. Maj:ts brev den 31 januari 1879 till kronopark avsatts skogsmarken med därå befintliga lägenheten Kalkugnstorp nr 1, dels på grund av Kungl. Maj:ts brev den 6 maj 1898 och den 4 juni 1920 försålts utångarna Hålldamsängen och Brantbergsängen samt de å en av förste lantmätaren Axel W. Lodén åren 1896—1897 över egendomens inägor upprättad karta med litt. A, B, C, D och E betecknade områden.

Under skogsstatens omedelbara vård och förvaltning äro ställda kungs-

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 1 saml. 210 häft. (Nr 245.)

gårdens skogsmarker i övrigt jämte därå belägna ägor till torpen Pajskartorp med Ängstugan, Stora Nyby, Albros, Sundstugan, Tunnbindartorp, Aspshult, Mellantorp, Stora Lida och Lilla Lida. Jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 14 juli 1922 har av torpet Pajskartorp ett område om 0,325 hektar upplåtits åt Kjula församling till byggnadstomt för uppförande av en skolhusbyggnad att disponeras tills vidare och så länge det användes för ändamålet.

Kungsgårdens återstående ägor hava för tiden till den 14 mars 1928 utarrenderats i två särskilda lotter, Ribbingelunds huvudgård med Bälgstena samt den s. k. Nastorpsdelen, vilka lotter å Lodöns förberörda karta avskilts från varandra genom en med röda streck dragen linje A—B, mot ett sammanlagt arrende av 8,500 kronor, därav 6,000 kronor för förstnämnda och 2,500 kronor för sistnämnda lott.

Å arrendelotterna har under 1925 hållits uppskattningsförrättning. Av instrumentet däröver och övriga till ärendet hörande handlingar, däribland nämnda karta med beskrivning samt två av distriktslantmätaren Johan W. Ström år 1925 upprättade beskrivningar över arrendelotterna ävensom ett utdrag av skogskartan, upptagande till försäljning ifrågasatta lotter, inhämtas bland annat följande.

Arrendelotterna, som äro belägna, huvudgården 3 kilometer från Ärila järnvägsstation och 20 kilometer från Eskilstuna samt Nastorpsdelen 8 kilometer från nämnda station och 25 kilometer från Eskilstuna, hava en sammanlagd areal av 787,315 hektar, därav 342,455 hektar tomt och åker, 38,708 hektar äng och odlingsmark, 404,112 hektar avrösningsjord och 2,04 hektar impediment.

Inom lotten nr 1 eller huvudgården finnas bland annat torpen Ängtorp och Kolartorp, bägge bebyggda med kronan tillhöriga hus, varjämte å Ängtorp finnes en stuga tillhörig innehavaren, Emil Hedström.

Uppskattningsmännen hava ej föreslagit några upplåtelse från denna lott.

Arrendelotten nr 2 eller Nastorpsdelen har av uppskattningsmännen ansetts böra styckas i sex lotter, nämligen

Nastorp eller huvudlotten, ägofigurerna nr 1—4 å ovanberörda specialkarta, fullt bebyggd med tidsenliga hus, med en areal av 129,86 hektar, därav 53,725 hektar åker, 5,822 hektar äng och 70,313 hektar avrösningsjord; saluvärde 47,000 kronor, varav 12,765 kronor för växande skog,

lägenheten Sjövik, ägofiguren nr 5, obebyggd, djord, om 9,85 hektar, därav 5,555 hektar åker och 4,295 hektar avrösningsjord; saluvärde 6,000 kronor, varav 4,118 kronor 75 öre för växande skog,

Skräddartorp, ägofiguren nr 6, bebyggd med enrummsbyggnad samt bod, med en areal av 24,76 hektar, därav 10,938 hektar åker och 13,822 hektar avrösningsjord; saluvärde 15,000 kronor, varav 9,795 kronor 48 öre för växande skog,

Bränningevad, ägofiguren nr 7, med stugubyggnad om två rum, ett uthus och källare, med en areal av 36,38 hektar, därav 14,204 hektar åker, 0,052 hektar äng och 22,124 hektar avrösningsjord; saluvärde 40,600 kronor, varav 33,570 kronor 16 öre för växande skog,

Sundsmossen, ägofiguren nr 8, obebyggd, djord, med en areal av 28,05 hektar, därav 19,954 hektar åker, 0,407 hektar äng och 7,689 hektar avrös-

ningsjord; saluvärde 10,600 kronor, varav 4,030 kronor 36 öre för växande skog, samt

Näset, ägofiguren nr 9, obebyggd, dyjord, med en areal av 38.96 hektar, därav 9.168 hektar åker, 14.346 hektar äng och 15.446 hektar avrösningsjord; saluvärde 20,000 kronor, varav 15,760 kronor för växande skog.

Å arrendelotten befintliga torplägenheterna Larslunda och Harsäter hava ansetts ej böra försäljas utan böra tilläggas kronoparken.

Länsstyrelsen har icke haft något att erinra mot berörda förslag.

Vederbörande *jägmästare* och *överjägmästare* hava, då det vore mindre välbetänt att under dåvarande lågkonjunktur avhända kronan den stora skogsareal om 142.5 hektar med därå befintliga, delvis mycket värdefulla ståndskog, som förslaget upptager, funnit sig icke kunna biträda förslaget och hemställt, att i varje fall de med ägofigurerna nr 6 och 7 betecknade lotterna för det dåvarande icke måtte försäljas, varjämte framställt en del erinringar ur huvudsakligen skoglig synpunkt beträffande gränserna för de övriga lotterna. Sedermera hava skogsstatstjänstemännen framhållit, att anledning icke längre förefunnes att för kronoparkens och kronoegendomens behov bibehålla de i utkanten av egendomen belägna torpen Pajskartorp med lägenheten Ängstugan och Stora Nyby med lägenheten Sundstugan. Byggnaderna vid torpen vore för övrigt delvis i behov av ombyggnad, och de arrendeavgälder, som kunde påräknas, kunde icke förränta nybyggnadskostnaderna.

Kronojordstyckningssakkunniga hava efter å egendomen under 1926 företagen besiktning föreslagit, att följande områden måtte frånstyckas egendomen nämligen

1) torpet *Ängtorp* vars byggnader, tillhöriga kronan, vore obrukbara men bestode delvis av ganska gott timmer, som kunde användas vid eventuella nybyggnader. Nuvarande innehavaren, som brukat torpet i 14 år och vilkens far och farfar tidigare innehaft detsamma, ägde, såsom ovan nämnts, å området en mindre stuga i gott skick. Torpet, vartill nu brukades omkring 5.6 hektar åker, borde utökas med åkerjord från norra delen av Skorpan, omkring 2.5 hektar, och från de söder om torpet belägna delarna av huvudgården, omkring 2.5 hektar, så att lotten sammanlagt komme att omfatta något över 10 hektar åker. Härtill borde läggas lämplig areal avrösningsjord;

2) torpet *Kolartorp* bebyggt med kronan tillhöriga hus, som ännu vore användbara. Till torpet brukades omkring 11 hektar åker, och borde lotten utökas med omkring 2.5 hektar åker av de söder därom belägna delarna av huvudgården, varjämte lämplig areal avrösningsjord borde medfölja. Vid försäljningen borde göras förbehåll om rätt för innehavarna av lägenheten Kolartorps nybygge, försett med dem tillhöriga hus, att kvarsitta vid lägenheten under sin livstid;

3) förberörda obebyggda lotten *Näset* med 9.168 hektar åker, vilken lott vore belägen i en utkant av egendomen. Lotten borde försäljas till närboende, som framställt önskan att utvidga sitt nuvarande innehav;

4) *Stora Nyby*, bebyggt med bostadshus i gott samt övriga byggnader i medelgott stånd. Byggnaderna vore tillräckliga för bruket av cirka 20 hektar och borde med anledning härav torpet, vartill nu brukades 25

hektar åkerjord, vid frånstyckning inskränkas till förstnämnda areal åker med tillägg av lämplig areal avrösningsjord, varom innehavaren vid besiktningstillfället uttalat önskan;

5) *Pajskartorp*, bebyggt med boningshus i dåligt och övriga byggnader i medelgott stånd. Då byggnaderna vore något rymligare än husen vid Stora Nyby, borde till torpet höra förutom lämplig areal avrösningsjord omkring 22.5 hektar åker;

6) *Sundstugan*, bebyggd med kronan tillhörigt boningshus i sämre skick och innehavaren tillhöriga uthus, avsedda för bruk av omkring 2.5 hektar åker, som utgjordes av lätt lermylla och mossjord. Lägenheten borde utökas med 5 hektar åker från Stora Nyby och 5 hektar åker från Pajskartorp, varjämte någon tilldelning kunde ske från Hummelkärr å arrendelotten nr 1; samt

7) *Ångstugan* med omkring 2.5 hektar åker jämte avrösningsjord. Lägenheten, som vore bebyggd med innehavaren, en snickare, tillhöriga hus, tillräckliga för berörda areal, borde försälas till innehavaren.

I fråga om det av uppskattningmännen uppgjorda försäljningsförslaget, i vad detsamma icke redan berörts av de sakkunniga, hava de icke ansett sig kunna biträda detsamma. Nastorps huvudgård och lägenheten Sjövik bestode enligt nämnda förslag nästan uteslutande av mossjord och Sundsmossen utgjordes enbart av sådan jord, varför dessa styckningslotter vore mindre lämpliga såsom självständiga jordbruk. Sjövik och Sundsmossen borde tilläggas huvudgården och, för att denna måtte erhålla fastmarksjord, som beträffande arealen stode i bättre förhållande till mossjorden, borde detsamma tilläggas de av i huvudsak fastmarksjord bestående torpen Skräddartorp och Bränningevad, varefter huvudgården med bibehållande till detsamma av jämväl torpen Harsäter och Larslunda borde fortfarande utarrenderas.

Med anledning av vad de sakkunniga anfört har domänstyrelsen föranstaltat om salu- och arrendevärdering av ovanstående torp och lägenheter med därtill av de sakkunniga ifrågasatta områden.

Av instrumentet över de sålunda påkallade förrättningarna, som avslutats under 1927, samt en av distriktslantmätaren Ström samma år upprättad karta i tre delar över de till avstyckning föreslagna lägenheterna med tillhörande uppgift å de ungefärliga arealerna för desamma, inhämtas bland annat följande.

Torpet *Ångtorp* med en areal av 22 hektar, därav 8.90 hektar åker, har saluvärderats till 17,400 kronor, varav 13,444 kronor 23 öre för växande skog och skogsmark. För innehavaren Emil Hedström har tillstyrkts optionsrätt.

Torpet *Kolartorp* med *Kolartorps nybygge* eller Lilla Kolartorp med en areal av sammanlagt 29.30 hektar, därav 13.07 hektar åker, har saluvärderats till 18,000 kronor. Värdet av i lägenheten ingående avrösningsjord med växande skog har av jägmästaren upptagits till 12,172 kronor 19 öre. Torparna, bröderna Eskil Ekblom och Nils Ekblom, hava ansetts böra tillerkännas optionsrätt vid försäljning. Uppskattningmännen förorda, att ägarna till åbyggnaderna vid Kolartorps nybygge, ogifte Bernhard Hedström och gifta systemen Karin Berglund, måtte förbehållas rätt att fortfarande bruka lägenheten med cirka 1 hektar åkerjord mot 25 kronor årlig avgäld.

Uppskattningsmännen hava emellertid framhållit, att det vore ett verkligt missgrepp att vid försäljning av torp från huvuddelen taga en del åkerjord, som låge väl åtkomlig för densamma och nära landsvägen, sedan för övrigt stora och förstklassiga hus därstädes påkostats, och att såväl vid Ängtorp som Kolartorp de nuvarande innehavarna icke genom den föreslagna försäljningen tillgodosåges. Dessa hade för klena ekonomiska tillgångar för att köpa sina ställen och genast tvingas att nybygga och vore för övrigt bägge tacksamma för och hade intet att invända mot dagsverksskatt såsom hittills, även förhöjd sådan. Visserligen erfordrades vad Ängtorp beträffade, om det bibehölles, nybyggnad, men i stället kunde dagsverksskatten höjas och nybyggnad vid huvudgården av statbyggnad, som i händelse av torpets frånstyckning bleve ofrånkomlig, undvikas.

Upplåtelse enligt åborättslagen av ifrågavarande torp hava uppskattningsmännen ansett alldeles olämplig och skulle helt visst ej framkalla några dugande spekulanter, men däremot förhåla hela arrendeupplåtelsen med verkliga förluster för kronan, vartill komme, att torpens innehavare ej önskade dylik upplåtelseform. Enligt domänintendentens uppfattning, som meddelats under hand, har ingendera torparen möjlighet att förvärva sitt innehavande torp vare sig med äganderätt eller under åborätt. Bägge vore i behov av nybyggnadshjälp. Torpen hade innehafts av samma släkt var för sig i en å två mansåldrar.

I sammanhang härmed hava uppskattningsmännen haft att yttra sig över en till dem remitterad ansökning av Erik Martin Nyzell att få köpa *Runsäters hage* med tillägg av därintill gränsande f. d. Runsäters soldattorp nr 1109 och ett mindre, obebyggt område, benämnt Erikslund, samt 3 hektar skogsmark. Uppskattningsmännen hava därvid meddelat, att sökandens fader, nuvarande innehavaren av Runsäters hage, Johan Albin Nyzell, som vore 72 år gammal, i 40 år bebott stället, och att ifrågavarande framställning skett utan den sistnämndas vilja och vetskap. Då Nyzell borde äga rätt att kvarsitta å lägenheten och enär soldattorpet, som upp- rustats av egendomens arrendator till arbetarbostad, genom ett bifall till försäljningen skulle försvinna och göra arbetarbostads byggande ofrånkomligt vid huvudgården, hava uppskattningsmännen funnit sig ej böra vidtaga någon värdering av området. Av enahanda skäl har en av statdrängen Gösta Eriksson gjord framställning om inköp av förberörda soldattorp ej ansetts föranleda till någon åtgärd.

Näset med en areal av 38.70 hektar, därav 8.20 hektar åker och 30.50 hektar avrösningsjord, har åsatts ett saluvärde, inberäknat 17.467 kronor 59 öre för växande skog och skogsmark, av 19.927 kronor 59 öre, som i anseende till svagt spekulationsvärde föreslagits jämkat till 18.000 kronor. Arrendevärdet har beräknats till 100 kronor. Försäljningen borde ske å offentlig auktion under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor. Uppskattningsmännen hava ansett försök med upplåtelse av lotten under åborätt lönlöst. Det vore nämligen omöjligt att åsätta så lågt värde, som krävdes, om bebyggande av lotten skulle ingå såsom villkor.

Därest ifrågavarande ägolott ej skulle bliva försäld, borde enligt uppskattningsmännens mening lotten i sin helhet brukas såsom skogsmark med betesrätt för arrendatorn av Nastorps huvudlott.

Torpet *Stora Nyby*, beläget 8 kilometer från Ärila järnvägsstation, med en areal av 65.60 hektar, därav 24 hektar åker och 41.60 hektar skogsmark m. m., har, inberäknat 22.707 kronor 57 öre för växande skog och skogs-

mark, åsatts ett saluvärde av 39,000 kronor och ett arrendevärde av 720 kronor. Nuvarande brukaren av lotten, Axel Karlsson, har ansetts böra tillerkännas hembuds rätt vid försäljningen av densamma men med betalningsvillkor enligt brevet den 29 maj 1874.

Torpet *Pajskartorp*, beläget cirka 5 kilometer från Ärila järnvägsstation, med en areal av 46.70 hektar, därav 25.60 hektar åker och 21.10 hektar skogsmark, har åsatts ett saluvärde, inberäknat 11,715 kronor 80 öre för växande skog och skogsmark, av 29,700 kronor och ett arrendevärde av 770 kronor. Nybyggnad av boningshus å lotten vore erforderlig. Nuvarande brukaren av lotten, Algot Larsson, har ansetts böra tillerkännas hembuds rätt vid försäljningen av densamma men med betalningsvillkor enligt brevet den 29 maj 1874.

Uppskattningsmännen hava ansett omöjligt att upplåta lotterna *Pajskartorp* och *Stora Nyby* under åborätt, med hänsyn dels till det höga värdet, av åbyggnaderna enligt brandförsäkringshandlingarna, respektive 17,960 kronor och 16,050 kronor, dels till den betydande skogstillgången. För övrigt hava torparna, efter att hava erhållit del av styckningsplanen, förklarar sig önska förvärva lotterna med äganderätt.

På given anledning har sedermera domänintendenten för upplåtelse av sistberörda båda torp såsom åbolägenheter föreslagit en årlig avgäld av respektive 566 kronor och 543 kronor 36 öre, motsvarande enligt 10-årigt medelmarkegångspris värdet av respektive 25 hektoliter råg och 25 kilogram smör samt 24 hektoliter råg och 24 kilogram smör, med rätt för vardera torpet till bete och 30 kubikmeter årlig skogsutsyning, varjämte åbyggnadernas amorteringsvärde föreslagits till respektive 12,000 och 10,000 kronor och första upplåtelse tiden ansetts böra omfatta tjugو år med rätt för åbo att vid dess slut inlösa fastigheten.

Sundstugan, belägen 1 mil från Ärila järnvägsstation, med en areal av 12.90 hektar, därav 5.90 hektar åker och 7 hektar skogsmark m. m., har saluvärderats till 8,000 kronor, därav 4,549 kronor 73 öre för växande skog och skogsmark. Arrendevärdet har föreslagits till 180 kronor. Ifrågasatt utökning av lotten från *Hummelkärr* har icke kunnat föreslås med hänsyn till nybyggnadstvang, som därav skulle uppkomma och om möjligt borde undvikas. Uppskattningsmännen hava ansett, att kronan vid lottens försäljning borde inlösa befintliga och behövlige ekonomihus för 1,200 kronor, samt för nuvarande brukaren *Ad. Lagerström* tillstyrkt hembuds rätt vid lottens försäljning. För upplåtelse av lägenheten under åborätt har kronans boningshus å lägenheten ansetts böra lösas med 1,200 kronor. Den årliga avgälden har beräknats till 181 kronor 12 öre, motsvarande enligt markegångspris för åren 1918—1927 värdet av 8 hektoliter råg och 8 kilogram smör; och har första upplåtelse tiden föreslagits till tjugو år med inlösnings rätt för åbo vid dess utgång. Åbon har tillika ansetts böra äga rätt till utsyning av cirka 25 kubikmeter husbehovsvirke årligen. Uppskattningsmännen hava vidare anfört, att någon spekulant på åborättsupplåtelse ej gärna kunde väntas och att *Lagerström*, som icke var tillstädes vid uppskattningsstillfället, åtnöides med den jordareal, som nu tilldelats lägenheten, men önskade att kronan ville inköpa hans uthus.

Ångstugan, belägen 5 kilometer från Ärila järnvägsstation, med en areal av 7.90 hektar, därav 4.90 hektar åker och 3 hektar skogsmark m. m., har åsatts ett saluvärde av 2,500 kronor, därav 454 kronor 28 öre för växande skog och skogsmark. Arrendevärdet har föreslagits till 125 kronor. Inne-

havaren, byggnadssnickaren Anton Andersson, som ägde alla åbyggnader å lägenheten, och som borde hava hembuds rätt vid lägenhetens upplåtelse, har förklarats sig önska få inköpa densamma med äganderätt. För upplåtelse av lägenheten under åborätt har årliga avgälden föreslagits till 158 kronor 48 öre, motsvarande enligt förenämnda markegångspris värdet av 7 hektoliter råg och 7 kilogram smör, med rätt tillika för åbon till utsyning av cirka 25 kubikmeter husbehovsvirke årligen. Första upplåtelse-tiden har föreslagits till tjugo år med inlösningsrätt för åbo vid dess utgång.

Länsstyrelsen har icke haft något att erinra mot uppskattningsmännens yttrande och förslag i ärendet.

Överjägmästaren har icke haft någon erinran att framställa beträffande gränserna för de nu till upplåtelse föreslagna lotterna liksom ej heller mot de dem åsatta värden annat än beträffande saluvärdet å ägolotten *Näset*, vars sänkning från 19,927 kronor till 18,000 kronor överjägmästaren icke kunnat tillstyrka. Överjägmästaren har ansett att, därest ägolotten ej kunde betinga förstnämnda pris, densamma hellre borde bibehållas i kronans ägo och disponeras på sätt av uppskattningsmännen föreslagits för det fall att den ej komme att försälas. På de av uppskattningsmännen anförda motiv har överjägmästaren tillstyrkt, att *Ångtorp* och *Kolartorp* måtte bibehållas i kronans ägo och tilläggas huvudgården *Ribbingelund*, varjämte han ansett, att *Kolartorps nybygge* borde disponeras på av uppskattningsmännen föreslagit sätt. Försäljning av *Runsäters hage* med tillägg av vad därtill ifrågasatts har överjägmästaren på av uppskattningsmännen anförda skäl på det bestämdaste avstyrkt.

I skrivelse den 21 januari 1928 har domänstyrelsen underställt ärendet Kungl. Maj:ts prövning och därvid för egen del anført följande.

Styrelsen hade föranstaltat om skötsel och vård under ett år till den 14 mars 1929 av dels arrendelotten nr 1 av *Ribbingelunds kungsgård*, därvid betingats ett till 5,000 kronor nedsatt arrendebelopp, dels av arrendelotten nr 2 därav, den s. k. *Nastorpsdelen*, mot oförändrat arrendebelopp av 2,500 kronor, som dock för visst fall kunde nedsättas till 2,000 kronor.

I likhet med uppskattningsmännen och överjägmästaren samt på de av dem anförda skäl kunde styrelsen ej tillstyrka förslaget i vad det avsåge upplåtelse av torpen *Ångtorp* och *Kolartorp*. Skulle torpen åndock finnas böra försälas, ansåge styrelsen efter närmare granskning av uppskattningen av den skogsmark och växande skog, som därtill skulle höra, värdet böra nedsättas med respektive kronor 2,995 och 2,405, i följd varav saluvärderna borde bliva för *Ångtorp* 14,400 kronor och för *Kolartorp* 15,600 kronor, varjämte vid försäljningen av *Kolartorp* förbehåll borde göras för innehavarna av *Kolartorps nybygge* med cirka 1 hektar åkerjord att fortfarande besitta detsamma mot årlig avgäld av 25 kronor.

Övriga till upplåtelse föreslagna lägenheter syntes styrelsen böra med avseende å vad i ärendet förekommit upplåtas med äganderätt och ansåge styrelsen, att även beträffande dessa de uppskattade saluvärderna för däri ingående skogsmark och växande skog borde nedsättas med såsom skäligt ansetts 3,790 kronor beträffande *Näset*, med 2,505 kronor beträffande *Pajskartorp*, med 5,135 kronor beträffande *Stora Nyby*, med 745 kronor beträffande

Sundstugan och med 37 kronor 50 öre beträffande Ängstugan. I följd härav komme saluvärdena för lägenheterna i deras helhet att utgöra i avrundat tal för Näset 16,140 kronor, för Pajskartorp 27,200 kronor, för Stora Nyby 33,860 kronor, för Ängstugan 2,460 kronor och för Sundstugan 7,250 kronor, vilket sistnämnda saluvärde dock borde ytterligare nedsättas med 1,200 kronor, motsvarande lösesumman för lägenhetsinnehavarens uthus å lägenheten.

Fullständiga uppgifter om arealerna för de särskilda lägenheterna, sådana de å styckningskartorna vore angivna, föreläge ännu ej.

I en sedermera till jordbruksdepartementet ingiven, under 1928 av distriktslantmätaren W. Ström upprättad beskrivning över en del av ägora till förevarande kronoegendom upptagas arealerna till förenämnda till upplåtelse ifrågasatta områden sålunda:

B e n ä m n i n g	A r e a l h e k t a r				Summa
	Tomt och åker	Ängs- och odlingsmark	Avrösningsjord	Impeiment	
Ängtorp	9.156	0.067	12.468	0.429	22.12
Kolartorp	12.797	0.041	14.732	0.53	28.10
Kolartorps nybygge	1.228	—	1.241	0.041	2.51
Näset.....	8.08	0.112	30.075	0.513	38.78
Stora Nyby.....	24.59	0.041	39.947	1.332	65.91
Pajskartorp.....	26.13	1.201	18.573	1.196	47.10
Sundstugan	6.057	0.003	6.5	0.43	12.99
Ängsstugan	5.119	—	2.818	0.083	8.02

Departements-
chefen.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår hava kronojordstycknings-sakkunnigas förslag om försäljning av torpen Ängtorp och Kolartorp med Kolartorps nybygge icke biträtts vare sig av uppskattningsmännen, överjägmästaren eller domänstyrelsen.

Med hänsyn till vad av uppskattningsmännen anförts särskilt angående de nuvarande innehavarnas av torpen ekonomiska ställning och då någon önskan hos dem icke synes förefinnas att förvärva torpen, torde med dessas försäljning för närvarande böra anstå.

Vad beträffar det senast upprättade försäljningsförslaget i övrigt biträder jag detsamma på sätt domänstyrelsen förordat och hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av kronoegendomen Ribbingelund nr 2 om $5\frac{3}{8}$ mantal i Kjula socken av Södermanlands län följande områden må, med arealer som angivits i distriktslantmätaren Ströms ovan angivna, 1928 upprättade ägobeskrivning, sålunda disponeras att

lägenheten *Näset* försäljes å offentlig auktion till den högstbjudande enligt de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köparen den 14 mars 1929,

torplägenheterna *Pajskartorp* och *Stora Nyby* var för sig *antingen* försäljas, Pajskartorp till nuvarande innehavaren därav Algot Larsson för en köpeskilling av 27,200 kronor och Stora Nyby till nuvarande innehavaren därav Axel Karlsson för en köpeskilling av 33,860 kronor, båda köpeskillingarna att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt beträffande vardera lägenheten, *att* densamma försäljes i det skick, den vid tillträdet befinner, *att* köpeskillingen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, som har *att*, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, å lägenheten utfärda köpebrev, *att* köparen skall svara för de å lägenheten för tiden efter tillträdet belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lägenhetens avskiljande, lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaden för inteckning i lägenheten till säkerhet för berörda köpeskilling,

varjämte, beträffande Pajskartorp, Kjula församling skall förbehållas den nyttjanderätt till det område av lägenheten, som församlingen på grund av Kungl. Maj:ts brev den 14 juli 1922 fått sig upplåten,

eller, därest förbemälde Larsson eller Karlsson ej begagnar sig av medgivandet att förvärva respektive lägenhet, lägenheten efter Kungl. Maj:ts beprövande försäljes å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929 eller på annat sätt disponeras, samt

lägenheterna *Sundstugan* och *Angstugan* var för sig försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Joh:s Thygesen.